

Imigracyjne iluzje

*Andrzej Kędzierski, zdobywca II miejsca Letniej Szkoły Leszka Balcerowicza
organizowanej przez FOR*

Zauważalna część społeczeństwa jest przekonana, że imigranci nadmiernie drenują budżet publiczny. Jest to jednak jeden z wielu mitów. Przykład gospodarki amerykańskiej pokazuje, że przeciętny imigrant dorzuca do budżetu prawie 1,800 dolarów więcej, niż pobiera w formie różnych świadczeń socjalnych¹. Podobnie wygląda sytuacja w Wielkiej Brytanii. W jednym z badań profesor ekonomii Christian Dustmann wraz z Tommasem Frattininim wskazują, że imigranci w ciągu dekady zasilili finanse państwa dodatkowymi 20 mld funtów².

Wynika to przede wszystkim z faktu, że imigranci zauważalnie rzadziej korzystali z różnych form pomocy społecznej. W Stanach Zjednoczonych beneficjentem społecznego programu pomocy Medicaid jest jedynie co piąty imigrant oraz prawie co trzeci Amerykanin. Przy tym średnia wartość otrzymywanych przez imigrantów świadczeń jest zauważalnie niższa. W następstwie obu tych faktów roczny koszt programu Medicaid dla 100 dorosłych osób wynosi prawie 100 tys. dolarów w przypadku rodowitych Amerykanów oraz niecałe 60 tys. dolarów w przypadku imigrantów³. Nie dzieje się tak tylko w Stanach Zjednoczonych. Również w Wielkiej Brytanii z pomocy społecznej częściej korzystają Brytyjczycy niż imigranci. Korzysta z niej co trzeci Brytyjczyk oraz co czwarty imigrant⁴. Na tym nie koniec. Oprócz tego okazuje się, że w przynajmniej połowie przypadków, nawet nielegalni imigranci płacili podatki dochodowe⁵.

Podobnie przecenia się negatywny wpływ imigracji na wysokość wynagrodzenia oraz poziom bezrobocia. Część osób rzeczywiście może stracić pracę na rzecz imigranta i tym samym odczuwać frustracje. Jednak na poziomie krajowym wygląda to zupełnie inaczej. Ekonomista Giovanni Peri, który przeanalizował dane z amerykańskiej gospodarki z niemal pięćdziesięciu lat, dochodzi do wniosku, że „zabieranie” miejsc pracy przez imigrantów jest jedynie kolejnym, często powielanym mitem⁶. W rzeczywistości wielu imigrantów znajduje zatrudnienie w dziedzinach, które nie cieszą

¹ D. M. West, Brain Gain: Rethinking U.S. Immigration Policy, Brookings Institution Press, 2011, s. 11.

² C. Dustmann, T. Frattini, The Fiscal Effects of Immigration to the UK, The Economic Journal, 2014.

³ L. Ku, B. Bruen, Poor Immigrants Use Public Benefits at a Lower Rate than Poor Native-Born Citizens, Cato Institute, Economic Development Bulletin No. 17, March 2013.

⁴ What have the immigrants ever done for us?, The Economist, November 2014, <https://www.economist.com/news/britain/21631076-rather-lot-according-new-piece-research-what-have-immigrants-ever-done-us>, [dostęp 14.06.2017].

⁵ D. M. West, Brain Gain: Rethinking U.S. Immigration Policy, Brookings Institution Press, 2011, s. 12.

⁶ Zob. G. Peri, The Effect Of Immigration On Productivity: Evidence From U.S. States, NBER Working Paper No. 15507, November 2009.

się zbytnim zainteresowaniem lokalnej ludności. Ponadto na rynku pracy występuję pewna komplementarność. Rosnąca społeczność imigrancka może doprowadzić do spadku płac na takich stanowiskach jak kasjerzy czy kelnerzy, jednak istotniejsze są skutki niewidoczne na pierwszy rzut oka. Dzięki niższym płacom firmy tworzą nowe miejsca pracy. To z kolei prowadzi do zwiększenia popytu na pracowników pełniących lepiej wynagradzane funkcje kierownicze. I nie jest to tylko teoria. W 90 proc. Przypadków pojawienie się imigrantów skutkowało wzrostem płac od 0,7 proc. do 3,4 proc.⁷. Wysokość tego wzrostu zależała głównie od poziomu edukacji – wyższy poziom wykształcenia z reguły przekładał się na większe korzyści.

Dodatkowe wpływy budżetowe oraz wzrost płac to nie jedyne korzyści z otwartej polityki migracyjnej. Doświadczenia Stanów Zjednoczonych pokazują, że imigranci są również niesamowicie przedsiębiorczy. Pomiędzy 1996 a 2008 rokiem imigranci zakładali nowe przedsiębiorstwa dwa razy częściej niż Amerykanie. Co więcej, przynajmniej jeden z założycieli 44 z 87 globalnie rozpoznawanych start-upów był imigrantem⁸. Wśród imigrantów są takie osobowości jak założyciel Google Sergey Brin, twórca eBay'a Pierre Omidyar, założyciel Intela Andy Grove czy pragnący wysłać pierwszych ludzi na marsa Elon Musk. Każde z tych przedsiębiorstw utworzyło tysiące miejsc pracy.

Imigranci ze względu na swoje umiejętności oraz kreatywność są także źródłem wartościowego kapitału ludzkiego. W ciągu ostatnich 50 lat co czwarty amerykański noblista pochodził spoza Stanów Zjednoczonych⁹. Pomysłowość imigrantów ma również odzwierciedlenie w ilości otrzymywanych przez nich patentów. Ponad 24 proc. Wszystkich przyznanych patentów otrzymali imigranci, pomimo że stanowią niecałe 13 proc. populacji. Giovanni Peri oszacował, że w okresie od 1990 do 2010 roku, wkład wniesiony przez imigrantów odpowiada za około 30 proc. wzrostu produktywności¹⁰. Inne badanie przeprowadzone przez jeden z komitetów Białego Domu sugeruje, że imigranci poprzez swoją aktywność ekonomiczną przyczyniają się do zwiększenia PKB gospodarki amerykańskiej o nawet 37 mld dolarów rocznie¹¹.

Poza tym niepokieszeni będą zwolennicy tezy, że wraz z przybyciem imigrantów gwałtownie rośnie przestępczość. Jak zauważają Brian Bell, Stephen Machin i Francesco Fasani, nie istnieje żadna znacząca korelacja między imigracją a wzrostem przestępstw z użyciem przemocy¹². Wyłania się z tego niezwykle korzystny wizerunek imigrantów. Niestety społeczeństwo nie dostrzega wszystkich płynących z imigracji korzyści. Zmiana postrzegania przez opinię publiczną nie nastąpi z dnia na dzień. Będzie to długotrwały proces. W szczególności, gdy społeczeństwo jest spolaryzowane jak nigdy dotąd, a debata publiczna opiera się na „alternatywnych faktach”. Pierwszym krokiem ku poprawie tego stanu rzeczy powinno być skupienie się na merytorycznej debacie publicznej. Trzeba powiedzieć stanowcze „nie” populistycznym argumentom. Imigranci to nie tylko różnorodność kulturowa.

⁷ D. M. West, *Brain Gain: Rethinking U.S. Immigration Policy*, Brookings Institution Press, 2011, s. 12.

⁸ S. Anderson, *Immigrants and Billion Dollar Startups*, National Foundation for American Policy, March 2016.

⁹ G. Peri, *The Economic Benefits of Immigration*, Berkeley Review of Latin American Studies, Fall 2013.

¹⁰ Tamże.

¹¹ D. M. West, op. cit., s. 12.

¹² B. Bell, S. Machin, F. Fasani, *Crime and Immigration: Evidence from Large Immigrant Waves*, Review of Economics and Statistics 21 (3), 2013.

BIBLIOGRAFIA

Anderson S., *Immigrants and Billion Dollar Startups*, National Foundation for American Policy, March 2016.

Bell B., Machin S., Fasani F., *Crime and Immigration: Evidence from Large Immigrant Waves*, Review of Economics and Statistics 21 (3), 2013.

Dustmann C., Frattini T., *The Fiscal Effects of Immigration to the UK*, The Economic Journal, 2014.

Ku L., Bruen B., *Poor Immigrants Use Public Benefits at a Lower Rate than Poor Native-Born Citizens*, Cato Institute, Economic Development Bulletin No. 17, March 2013.

Peri G., *The Effect Of Immigration On Productivity: Evidence From U.S. States*, NBER Working Paper No. 15507, November 2009.

Peri G., *The Economic Benefits of Immigration*, Berkeley Review of Latin American Studies, Fall 2013.

West D. M., *Brain Gain: Rethinking U.S. Immigration Policy*, Brookings Institution Press, 2011.

The Economist, *What have the immigrants ever done for us?*, November 2014,
<https://www.economist.com/news/britain/21631076-rather-lot-according-new-piece-research-what-have-immigrants-ever-done-us>